

ชื่อสมุนไพร บอระเพ็ด

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tinospora crispa* (L.)

Miers ex Hook.f. & Thoms

ชื่อสามัญ Heart-leaved moonseed

ชื่อท้องถิ่น เครือเขาฮอ จุ่งจิง (ภาคเหนือ),
ตัวเจตมูลยาน เกาหัวด้วน (สระบุรี),
เจตมูลหนาม (หนองคาย),
หางหนู (สระบุรี อุบลราชธานี)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้เถา ลำต้นเนื้ออ่อน เลื้อยต้นไม้ ลักษณะเถากลมโตขนาดนิ้วมือ มีไส้เป็นเส้นยาว มีเปลือกหุ้มเถาเป็นตุ่มเล็ก กลม ตลอดเถาสีเทาอมดำ เปลือกสามารถลอกออกได้ ยางมีรสขมมาก

ใบ ใบเดี่ยว ลักษณะใบรูปไข่หรือรูปสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด ขอบใบเรียบ ปลายใบแหลมมีลักษณะคล้ายใบพลู หรือใบโพธิ์ โคนเว้าเป็นใบรูปหัวใจ เส้นแขนงใบมองเห็นชัดเจน แผ่นใบสีเขียว

ดอก ช่อขนาดเล็กมาก ตามซอกใบ สีเขียวอมเหลือง ดอกแยกเพศอยู่คนละช่อ

ผล รูปทรงค่อนข้างกลม สีเหลืองหรือสีแดง

การนำไปใช้ประโยชน์

นำมาแปรรูปเป็นบอระเพ็ดแคปซูล นำมาดองน้ำผึ้งถือเป็นยาอายุวัฒนะ บอระเพ็ดสรรพคุณช่วยป้องกันผมหงอกได้ผลดี สูตรน้ำมันบอระเพ็ดหมักผม ส่วนน้ำหมักนำมาให้สัตว์กินหรือใส่รวมกับน้ำดื่มของสัตว์ สรรพคุณบอระเพ็ดช่วยให้สัตว์เจริญอาหาร ขนเป็นมันวาว และร่างกายแข็งแรง ช่วยขับพยาธิ

สรรพคุณทางยา

1. ใบมีสารต้านอนุมูลอิสระ มีส่วนช่วยในการชะลอวัย ช่วยบำรุงผิวพรรณให้สดใส หน้าตาสดชื่น
2. ช่วยให้มีผมดกหนาขึ้น ผมร่วงลดลง และลดอาการผมหงอก
3. รากเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต้านทาน รักษาโรคมะเร็งเม็ดเลือด
4. เถาสดช่วยรักษาโรคเบาหวาน ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด มีสารลดความดันโลหิต
5. ใบช่วยรักษาอาการโลหิตคั่งในสมอง
6. รากช่วยให้เจริญอาหาร ช่วยดับพิษร้อนในร่างกาย
7. เถาและต้นแก้อาการร้อนใน
8. รากใช้ถอนพิษไข้ แก้ไข้เหนือ ไข้สันนิบาต ไข้พิษ ไข้จับสั่น แก้กัมพูชา แก้กัมพูชา
9. ผลแก้อาการเสมหะเป็นพิษ
10. เถาแก้อาการปวดฟัน ช่วยรักษาฟัน
11. รากแก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ
12. ทุกส่วนรักษาโรคติดเชื้อด่างขาว และรักษาโรคเกี่ยวกับทางเดินปัสสาวะ

13. เถาช่วยบำรุงน้ำดี
14. ใบช่วยขับพยาธิ
15. เถาและใบช่วยรักษาโรคผิวหนัง รักษาผดผื่นตามร่างกาย
16. ต้นแก้พิษฝีดาษ

เอกสารอ้างอิง

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2565). ข้อมูลพืชสมุนไพร : บอระเพ็ด. สืบค้น 15 มีนาคม 2565,

จาก <https://pharmacy.su.ac.th/บอระเพ็ด/>

ประโยชน์ต่อทคอม. (2559). บอระเพ็ด. สืบค้น 15 มีนาคม 2565, จาก <https://prayod.com/บอระเพ็ด/>

เมดไทย. (2563) บอระเพ็ด. สืบค้น 15 มีนาคม 2565, จาก <https://medthai.com/บอระเพ็ด/>